

NOVUM

Muzeum Jindřichohradecka

prosinec 2019

ČAS ADVENTU V MUZEU

První adventní víkend zahájil v muzeu betlemářský festival Jindřichohradecké JINOHRAČKY aneb dejte děti do jeslí. Ten začal již v pátek 29. listopadu dílnami pro školy, pokračoval v sobotu 30. listopadu, kdy proběhl hlavní den festivalu s řezbáři, trhy a dílnami pro veřejnost, a končí v neděli 1. prosince, kdy bude zdarma přístupná vánoční výstava Betlémy a dřevorezby Vladimíra Morávka z cyklu "Vánoce u svatého Jána".

V neděli 1. prosince večer se bude také konat náš první adventní koncert. Muzeum Jindřichohradecka vás společně s MK bandem zvou do konferenčního sálu muzea v minoritském klášteře ve Štítného ulici v 18.00 hodin na posezení s občerstvením a vánoční a jinou hudbou. V úterý 3. prosince budou znít v kostele sv. Jana Křtitele od 17.00 hodin opět dětské hlasy na adventním koncertu Chvála zpěvu. Vystoupí zde pěvecké sbory z 1. ZŠ Nova Domus a Novadomáček pod vedením sbormistra Ivany Písařové a pěvecký sbor Lyra ze VI. ZŠ pod vedením Jindřišky Bubnové. Vstupné na koncert je dobrovolné. Tradiční koncert vokálního souboru X-TET se bude konat v kapli Nanebevzetí Panny Marie

v minoritském klášteře ve Štítného ulici v sobotu 7. prosince od 18.00 hodin. Uslyšíte na něm černošské spirituály, vánoční písně i písně s jinou tematikou. Třetí adventní sobotu 14. prosince se v prostorách konferenčního sálu muzea bude konat opět posezení s občerstvením a vánoční hudbou, tentokrát na koncertu Jindřichohradeckého swing bandu. Ve čtvrtek 19. prosince od 19.00 hodin zazní v kostele sv. Jana Křtitele v podání jindřichohradeckého pěveckého sboru Smetana tentokrátě Česká mše půlnoční od

Jakuba Jana Ryby, která není tak známá, jako jeho Česká mše vánoční. A řadu adventních a vánočních koncertů završí v letošním roce v neděli 22. prosince od 18.00 hodin Vánoční koncert souboru Trumpet Tune. Na programu bude tradiční vánoční repertoár v netradičním žesťovém provedení.

V kostele sv. Jana Křtitele bude přístupná vánoční výstava betlémů Vladimíra Morávka z cyklu Vánoce u svatého Jána. Ve výstavním sálu "Ve Svatojánské" výstava pro rodiny

s dětmi Zábava, vášně, hazard aneb z historie karetní hry, kde je umístěna také herna, a v konferenčním sálu výstava Tragická léta 1939-1942 o životě v Jindřichově Hradci zaznamenaném na stránkách týdeníku Ohlas od Nežárky až do zákazu jeho vycházení. Ve výstavní síni "V jezuitském semináři" bude tomto období také ještě přístupna výstava Lada nelada a vyladěná móda.

Vánoční otevírací doba v jezuitském semináři, kde jsou mimo jiné i Krýzovy jesličky, je mírně rozšířena, od 15. prosince bude otevřeno i v pondělí. Na Štědrý den na Silvestra je zde otevřeno pouze dopoledne. V minoritském klášteře, včetně vánoční výstavy betlémů v kostele sv. Jana Křtitele, bude otevřeno denně mimo pondělí, a na Štědrý den na Silvestra a Nový rok je zde zavřeno. V obou objektech končí sezóna na Tři krále v pondělí 6. ledna 2020.

Přijďte načerpat vánoční atmosféru do našeho muzea.

Pavla Michalová

RESTAUROVÁNÍ KRÝZOVÝCH JESLIČEK 3. ETAPA

Také v letošním roce se pokračuje v restaurování unikátního betlému punčochářského mistra Tomáše Krýzy (1838-1918), který vznikl v Jindřichově především ve druhé polovině 19. století a muzeu byl věnován v roce 1935. Tomáš Krýza na něm pracoval téměř každý den více jak šedesát let. Součástí betlému je velmi složitý mechanismus, který se spolu s figurkami dlouhodobě velmi opotřebovával. Vzhledem k tomu, že poslední velký zásah do mechanismu byl proveden před padesáti lety, bylo rozhodnuto, že muzeum přistoupí v roce 2017 k několikaletému postupnému generálnímu restaurování. Hned na počátku restaurování proběhla diskuze, zda zrestaurovat betlém do podoby, tak jak vypadal v době, kdy byl věnován muzeu a sestaven Krýzovým synem Janem, který betlém s otcem doma stavěl a znal jeho původní uspořádání. Nebo ho nechat v současném poněkud „neodborném“

sestavení, které bylo vytvořeno koncem šedesátých let při přesunu betlému z přízemí do prvního patra muzea. Vzhledem k tomu, že existovala poměrně slušná fotodokumentace z roku 1935, podle níž by bylo možné vrátit betlému původní „krýzovskou“ podobu, bylo rozhodnuto vrátit se při sestavování betléma k původnímu logičtějším uspořádání. Během let 2017 a 2018 byly zrestaurovány všechny volně stojící figury a celá část vytvořená Emanueleem

Steinocherem a v letošním roce zhruba dvoumetrová část nacházející se po levé straně betlému Emanuela Steinochera. Odbornými pracemi byli pověřeny restaurátorky Zdena Skořepová a Tereza Bušková Krninská a opravou mechanismů a technického zázemí betlémů konzervátor muzea Luděk Fiala spolu s techniky Tomášem Fedrou a Pavlem Cichrou. S další restaurováním, které každoročně finančně podporuje Jihočeský kraj, se počítá již od počátku příštího roku a také v průběhu několika dalších let. Dobrou zprávou pro návštěvníky je, že betlém je možné kdykoliv během otevírací doby muzea navštívit a pokochat se zrestaurovanými soubory.

Alexandra Zvonařová

JINDŘICHOHRADECKÉ SOCHY A PAMÁTNÍKY DROBNÁ SAKRÁLNÍ ARCHITEKTURA (ČÁST 2.)

Na území dnešního Jindřichova Hradce se dodnes nachází i drobné kamenickosochařské práce v podobě Božích muk, které se začaly stavět již ve středověku většinou u cest, na rozcestích či při okrajích polí. Jejich vzhled se během staletí proměňoval, většina Božích muk na Jindřichohradecku vypadá jako sloupy s různě zdobenou čtverhrannou hlavicí s křížkem na jejím vrcholu.

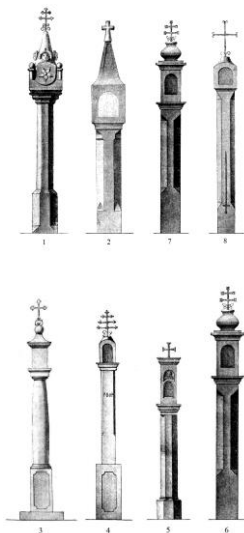
Nejstarší dochovaná kamenná Boží muka lze vidět v blízkém okolí města. Jedny z nich byly vztyčeny na konci 15. století při cestě z Jindřichova Hradce do Kardašovy Řečice u Děbolína (1). Jejich hlavice je sochařsky zdobena erbem s pětistlou rúží a drobnými hlavičkami andělů, které se podobají konzolám v křížové chodbě bývalého minoritského kláštera datovaným do roku 1481. Další ukázka pozdně gotických muk stojí při staré cestě z Jindřichova Hradce do Hospříze (2), jež představují typ s hlavicí v podobě duté kapličky zakončené kamenným křížem.

Jindřichohradecká sloupovitá Boží muka se dají dnes najít na několika místech při okraji města. Jejich největší kumulace je podél levé strany cesty na Radouňku. První z nich v podobě toskánského sloupu se čtyřhrannou hlavicí bez výklenků jsou zakončena stříškou s koulí na vrcholu. Nalézají se ještě v zástavbě v ulici Na Kopečku u č.p. 151 (3). O několik desítek metrů dál stojí další Boží muka pocházející z roku 1601 (4). Byla vytvořena v přechodném renesančně-barokním stylu. Na sloupu o čtvercovém půdorysu se skosenými hranami s vytesaným jménem Marcus Raus se nachází hlavice s výraznou třístupňovou římsou a výklenky. Poslední z této trojice stojí na samém okraji Radouňky (5). Na osmibokém sloupu je umístěna jednoduchá čtyřboká hlavice s reliéfy s lebkou a zkríženými hnáty nad jednotlivými výklenky. Na vrcholové římsě byl druhotně vztyčen jednoduchý kovový křížek.

Boží muka v Radouňce
v roce 1967, foto
S. Beran (5)

Jiná barokní Boží muka se subtilně působícím toskánským sloupem a jednoduchou hlavicí oddělenou výraznými římsami stojí od roku 1674 také při staré cestě na Prahu u odbočky vedoucí na bývalý školní statek (6). V roce 1666 nechali *Jan Nykodým, Marzan Bohdaneczk z Hodkowa a Anna Maxmiliana rozena z Poxperku* vztyčit Boží muka při cestě na Lišný dvůr u Šindelny (7). Mají podobu čtvercového sloupu od jedné čtvrtiny s výrazně skosenými hranami a s hlavicí ohraničenou římsami o stejné šíři jako sloup. Hlavice je zakončena kamennou bání a dvouramenným křížkem. Výjimku mezi jindřichohradeckými Božími mukami tvoří dle L. Domečky osmiboký kamenný sloup umístěný při cestě z Nežáreckého předměstí na Buk na lokalitě nazývané Na Palici (8). Sloup je na jedné straně zdoben vytesaným mečem poukazujícím na pohnutou historii místa, jelikož se zde v minulosti konaly popravy mečem. Na konci 19. století byla jeho hlavice při opravě obohacena o kovový křížek, čímž se stal sloup také Božími mukami.

L. Domečka, Boží muka
v krajině Jindřichohradecké

Zprávy

Expozice v jezuitském semináři - jsou otevřeny denně mimo pondělí, od 15. prosince denně od 8.30 do 12.00 a od 13.00 do 17.00 hodin. **Na Štědrý den a na Silvestra je otevřeno pouze dopoledne.** Výstavní prostory v minoritském klášteře jsou otevřeny denně mimo pondělí od 9.00 do 12.00 a od 13.00 do 16.00 hodin. **Na Štědrý den, na Silvestra a na Nový rok je tento objekt uzavřen.**

Knihovna Muzea Jindřichohradecka s badatelnou ve Štítného ulici poskytuje služby pro veřejnost v pondělí a ve středu od 12.30 do 15.30 hodin.

Adventní posezení s koncertem MK bandu a občerstvením se koná v neděli 1. prosince od 18.00 hodin v konferenčním sále muzea ve Štítného ul.. Vstupné dobrovolné.

V úterý 3. prosince od 17.00 hodin se v kostele sv. Jana Křtitele koná **ADVENTNÍ KONCERT** dětských pěveckých sborů **CHVÁLA ZPĚVU**. Vstupné dobrovolné.

ADVENTNÍ KONCERT vokálního souboru X-TET se koná v sobotu 7. prosince od 18.00 hodin v kapli Nanebevzetí Panny Marie. Vstupné činí 100 Kč, děti 50 Kč.

Setkání Spolku přátel starého Jindřichova Hradce proběhne v pondělí 9. prosince od 19.00 hodin v konferenčním sále muzea ve Štítného ul. Na programu je přednáška ředitelky česko-budějovické hvězdárny a planetária Ing. Jany Tiché s názvem **HVĚZDA BETLÉMSKÁ!? ANEB MAGICKÝ NEBESKÝ ÚKAZ Z POHLEDU ASTRONOMIE, ASTROLOGIE, HISTORIE, TEOLOGIE, UMĚNÍ A BIBLE**. Vstup volný.

ADVENTNÍ KONCERT JH SWING BAND se koná v sobotu 14. prosince od 17.00 hodin v konferenčním sále muzea ve Štítného ul.. Vstupné 100 Kč.

VÁNOČNÍ KONCERT pěveckého sboru **SMETANA** se koná ve čtvrtek 19. prosince od 19.00 hodin v kostele sv. Jana Křtitele. Vstupné dobrovolné.

V neděli 22. prosince od 18.00 hodin se koná **ADVENTNÍ KONCERT** žesťového souboru **TRUMPET TUNE** v kapli Nanebevzetí Panny Marie. Vstupné 100 Kč, děti 50 Kč.

Výstava BETLÉMY A DŘEVOŘEZBY VLADIMÍRA MORÁVKA je instalována v kostele sv. Jana Křtitele a potrvá do 6. ledna 2020. V neděli 1. prosince vstup na tuto výstavu v rámci festivalu betlémů Jindřichohradecké JINoHRÁtky zdarma.

Srdečně zveme na výstavu **LADA NELADA A VYLADĚNÁ MÓDA**, která je instalována ve výstavní síni "V jezuitském semináři" na Balbínově nám. V minoritském klášteře u kostela sv. Jana Křtitele ve Štítného ulici je v konferenčním sále výstava z Ohlasů od Nežárky **TRAGICKÁ LÉTA 1939-1942** a ve výstavním sále výstava **ZÁBAVA, VÁŠEŇ, HAZARD ANEB Z HISTORIE KARETNÍ HRY**, zde je také herna pro děti. Všechny výstavy v obou objektech potrvají do konce sezóny - až do 6. ledna 2020.

NOVUM – měsíční zpravodaj Muzea Jindřichohradecka

Ročník XXVIII. 12/2019

Odpovědný redaktor: PhDr. Jaroslav Píkal

Registrační značka: MK ČR 11673

Výkonný redaktor: Pavla Míchalová

www.mjh.cz

Adresa: Muzeum Jindřichohradecka, Balbínovo náměstí 19/I,

Jindřichův Hradec, 377 01

Telefon: 384 363 660 (pokladna), 384 363 661 (pracovny),

E-mail: muzeum@mjh.cz